

18. Biennale Sztuki dla Dziecka

Tradycja we współczesności

KREACJA

Biennale – Warsztaty (8.05-14.05 2011)

Biennale – Festiwal (30 maja-4 czerwca 2011)

Biennale – Finale (16-18 października 2011)

CELE BIENNALE

- kompleksowa prezentacji twórczości artystycznej dla dzieci z wszystkich przedziałów wiekowych i rozwijanie ich wrażliwości artystycznej, a także potrzeby kontaktu ze sztuką wysoką,
- poszerzenie wiedzy i umiejętności artystycznych dzieci w różnych dziedzinach twórczości, poprzez syntezę treści i form programowych związanych z pojmowaniem tradycji,
- stworzenie forum dyskusyjnego dla nauczycieli, naukowców, animatorów i twórców, umożliwiającego refleksję nad rolą tradycji w edukacji i sztuce dla dzieci, poprzez udział w Obserwatorium Sztuki dla Dzieci zrealizowanym w trzech częściach podczas wszystkich odsłon biennialowych,
- pogłębienie wiedzy dorosłych uczestników biennale oraz inspirowanie ich aktywności edukacyjnej poprzez wydawnictwa książkowe i multimedialne,
- międzynarodowa wymiana doświadczeń z twórcami uczestniczącymi w wydarzeniach biennialowych różnych dziedzin sztuki
- poszerzenie dostępu do wartościowej sztuki dla dzieci ze środowisk zaniedbanych kulturowo,
- prezentacja nowatorskich rozwiązań w sztuce dla dzieci związanych użyciem nowych technologii,
- promocja imprezy podczas Biennale poprzez media, reklamę zewnętrzną oraz wydawnictwa książkowe i multimedialne.

STRUKTURY ORGANIZACYJNE 18. BIENNALE

• Biennale – Warsztaty

W tej części biennale dzieci, poprzez spotkania z artystami, mogły wyrazić swój stosunek do tradycji, swoje pojmowanie jej obecności we współczesności w różnych obszarach kulturowych i społecznych. Warsztaty realizowano w dwóch nurtach: 1/ odnoszące się do kultury i sztuki dawnej, związane z rekonstrukcją tradycyjnych form uprawiania sztuki ludowej i folkloru polskiego oraz innych krajów 2/ będące współczesną interpretacją, nawiązaniem, dialogiem czy zabawą z tradycją.

• Biennale – Festiwal

Prezentowano tutaj wypowiedzi artystyczne poprzez takie formy jak: spektakle teatralne zawierające autorskie interpretacje sztuki dawnej, rekonstrukcje tradycyjnych obrzędów, zabaw i rytuałów; opowiadanie historii - sztukę „żywego słowa”, nowatorskie w formie i treści przesłania odnoszące się do tradycyjnych wartości humanistycznych; koncerty i performensy rekonstruujące dawne i współczesne środowiska dźwiękowe i muzyczne z udziałem multimediiów, a także koncerty inspirowane muzyką tradycyjną; dwie 10 dniowe wystawy: pierwsza poświęcona różnorodnym formom edycji książek dla dzieci od dawnych do współczesnych, druga - prezentującą zabawki naszych dziadków i pradiadków. Zrealizowano także akcję billboardową – finał warsztatów graficznych z udziałem dzieci. Większość tych zdarzeń wzbogacona była związanymi z nimi tematycznie warsztatami.

• Biennale- Finale - *Co się zdarzyło na 18. Biennale Sztuki dla Dziecka?*

To trzy dni prezentacji, spotkań i dyskusji obserwatorów Biennale, artystów, naukowców, pedagogów, animatorów sztuki przeznaczonych na prezentację osiągnięć biennialowych za pomocą fotoprezentacji oraz 2 filmów dokumentacyjnych pochodzących z rejestracji wydarzeń muzycznych. Przedstawiono także projekcję 3 filmów zrealizowanych przez młodzież na warsztatach *Fokus na sztukę*, będących ich osobistą wypowiedzią artystyczną na temat problematyki biennialowej.

Impreza ta umożliwiła sformułowanie odpowiedzi na pytania: czy zakładane cele zostały zrealizowane, czy formy i treści prezentacji były wystarczająco reprezentatywne dla wytworzenia w uczestnikach przekonania o ważnej roli sztuki w kształtowaniu systemu wartości opartego na tradycji, czy Biennale przedstawiło w sposób wyczerpujący

najważniejsze zjawiska kultury współczesnej w tej dziedzinie, czy formy tych przekazów spełniają oczekiwania edukatorów, czy dają wystarczająco wiele miejsca animatorom sztuki, jak misję transmitowania tradycji realizują instytucje artystyczne?

- **Obserwatorium Sztuki dla Dziecka**

Spotkania *Obserwatorium* rozpoczęły się w ramach Międzynarodowych Warsztatów Niepokoju Twórczego *Kieszeń Vincenta* odbywających się podczas Biennale i związanych problemowo z jego tematem. Miały one formę trzydniowych otwartych wykładów adresowanych do uczestników projektu, nauczycieli i studentów, a także wszystkich uczestników Biennale. W ramach Biennale-Warsztaty i Biennale-Festiwal odbyły się jeszcze dwie dwudniowe edycje *Obserwatorium* z udziałem uczestników biennale i teoretyków sztuki – obserwatorów zdarzeń.

PROBLEMATYKA PREZENTACJI

Wszystkie zdarzenia, które miały miejsca na Biennale (warsztaty, koncerty, spektakle, wystawy, słuchowiska radiowe, performensy) zaprezentowano w dziewięciu grupach problemowych:

1. *Jurty sztuki*

To kompleksowy, wieloelementowy, multikulturowy projekt przygotowany przez Jacka Hałasa - wybitnego znawcę polskiego i europejskiego folkloru, założyciela wielu formacji muzycznych podróżujących po całej Europie. W czterech tradycyjnych jurtach zaproszeni przez niego artyści z Danii, Węgier, Francji, Nigerii i Polski przeprowadzili z udziałem dzieci warsztaty rękodzielnicze, zabawy i naukę tańców tradycyjnych. Na ścianach jurt prezentowane były prace dzieci i artystów.

2. *Wioska na skrzyżowaniu kultur*

Ten interdyscyplinarny projekt zmierzał do zbudowania transkulturowego spotkania finałowego z udziałem dzieci w wieku 7-13 lat. Składał się z 7 warsztatów prowadzonych przez artystów z różnych krajów, zamieszkujących w Polsce, pielęgnujących własną kulturę i podejmujących próby integracji z mieszkańcami swoich środowisk za pośrednictwem sztuki.

3. *Przechowane w kadrze*

Aparat i kamera cyfrowa mogą znaleźć zastosowanie na styku tradycji i współczesności, mogą pomóc w poznawaniu sztuki dawnej i współczesnej, a także w realizacji własnych wytworów wynikających z aktywności artystycznej.

4. *Przechowane w pamięci*

Pamięć jest jednym z najważniejszych nośników tradycji. Dzięki zapamiętanym, często tylko ustnym przekazom, pra i pra-pradziadków, możemy dzisiaj korzystać z wiedzy i umiejętności wytworzonych na przestrzeni wielu lat poprzez osobiste doświadczenia przodków i transmitowanie ich przez kolejne pokolenia.

5. *Słowo wciąż żywe*

To powrót do tradycji „żywego słowa”, zgłębiania tajemnic języka, szukania przygód w królestwie książek starych i nowych. Zachętą do zagłębienia się w tej problematyce były warsztaty, spektakle, słuchowiska radiowe i wystawa książek.

6. *Świat dźwięków wczoraj i dziś*

Niektóre dźwięki tworzące krajobrazy i pejzaże dźwiękowe, odeszły w przeszłość bezpowrotnie, ale możemy je dzięki współczesnej technice zrekonstruować i przetwarzać w obrazy i muzykę za pomocą mediów: animacji filmowych, syntezatorów dźwięku,

przekładów interdyscyplinarnych – w zdarzenia multimedialne. Dokonywanie takich odkryć i zabawa z dźwiękowymi relikami przeszłości okazały się fascynującą podróżą w nieznane, syntezą tradycji ze współczesnością.

7. Zagłębienie do przeszłości

Projekt odwoływał się do bardzo ciekawie rozwijającego się nurtu edukacji kulturalnej związanego z transmitowaniem przekazów historii w działaniach artystycznych, uprawianego w wielu muzeach historycznych, etnograficznych, archeologicznych, wykorzystywany w działalności licznych stowarzyszeń i fundacji, kultywujących łączność z tradycją historyczną.

8. Smakowanie sztuki ze szczyptą tradycji

Tworzenie niekonwencjonalnych form poznawania sztuki to domena artystów, którzy swoją wrażliwość, swój sposób smakowania tradycji chcą przekazać dzieciom w oryginalny, niekonwencjonalny sposób. Wykorzystanie naturalnych materiałów i starych receptur umożliwia stworzenie zupełnie nowych dzieł. Oprócz walorów czysto artystycznych sprzyja to również nawiązaniu twórczego dialogu z tradycją i przeszłością.

9. Żywe obrazy

warsztaty w Muzeum Narodowym w Poznaniu

Uczestnicy warsztatów zaanektowali przestrzeń muzealną. Studiowali dokładnie poszczególne prace, poznawali kontekst ich powstawania, starali się zrozumieć nie zawsze łatwe do rozszyfrowania i zrozumienia treści ukryte w obrazach i obiektach. Poprzez różnorodne eksperymenty i działania stworzyli tak zwane żywe obrazy inspirowane dziełami mistrzów. W tej niecodziennej wędrówce wspierali ich zaproszeni artyści i edukatorzy z całego kraju.